

τοῦ μεγάλου ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἅμα τῇ ἐγέρσει καὶ τῶν λοιπῶν δημοσίων οἰκοδομῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοῦ ἰσαποστόλου κτίτορος αὐτῆς, καὶ οἴκος τοῦ ἐπισκόπου ἴδιος ἀνηγέρθη καὶ μεγαλοπρεπῆς, καὶ ὁ ναὸς τῆς θείας Σοφίας ὁ θαυμαστός ἐγένετο ναὸς πατριαρχικός, ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία.

Ἔνεκα περιέργων τινῶν συμπτώσεων, καλὸν ἵνα παρακολουθήσωμεν τὴν τύχην τοῦ τε ναοῦ τῆς ἁγίας Εὐφημίας ἐν τῷ Πετρίῳ καὶ τῆς βασιλικῆς Μονῆς ταύτης. Ἐν τῷ Δ' αἰῶνι, ἐπὶ Θεοδοσίου Α' τοῦ μεγάλου, ἀναφέρεται ὅτι «τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων Τερεντίου καὶ Ἀφρικανοῦ διεκομίσθησαν καὶ ἀπετέθησαν εἰς τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν, ἐν τῇ Πέτρῳ»⁹. Ἐκ τοῦ παρὰ Banduri ἀνωτύμου ἀρχαιογράφου μνηθάνομεν ὅτι «τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν τὴν Πέτρῳ ἀνήγειρεν Ἀναστάσιος ὁ Δίκυρος καὶ Ἀριάδνη»¹⁰, ὅτι «τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν τὸ Πετρίον καὶ λουτρὸν Βασίλειος ἀνήγειρεν ὁ βασιλεὺς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ ἐκέισε ἀπέκειρεν»¹¹. Ἐντεῦθεν ὁ Ζωναρᾶς ἀποκαλεῖ βασιλικὴν Μονὴν τὴν τῆς ἁγίας Εὐφημίας. ἐν ἣ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ Βασίλειος ὁ Μακεδὼν ἀποκείρας ἐπέκλεισε, λουτρὸν ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ οἰκοδομήσας καὶ τὸ σεμνεῖον τοῦτο τῆς καλλινίκου μάρτυρος ἐπισκευάσας¹². Ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ περιορισθεῖσα ἀπεκάρη μοναχὴ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ρωμανοῦ Α' τοῦ Λακαπηνοῦ ἡ τετάρτη Λέοντος τοῦ Σοφοῦ σύζυγος Ζωῆ ἡ Καρβωνοψίνα¹³.

9. Γεωργίου Ἀμαρτωλοῦ Χρονικὸν παρὰ Migne Patrologiae, τόμ. ΠΙ', στήλη 716.

10. Banduri Imperium Orientale, ἐκδ. 1729· μέρος Γ', σελ. 31.

11. αὐτόθι, σελ. 35.

12. Ζωναρᾶ ἐπιτομὴ ἱστοριῶν· βιβλ. ΙΣ', 8· «τὰς δὲ γε θυγατέρας αὐτοῦ τέσσαρας τῇ βασιλικῇ Μονῇ τῆς ἁγίας Εὐφημίας κατέταξεν».

13. «ἐφωράθη δὲ καὶ Ζωὴ ἀγούστα ἐπιβουλεύουσα Ρωμανῷ διὰ

